

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2023

Deelrapport gemeenteraad

STADSPEILING 2023

Deelrapport:
Gemeenteraad

Maart 2024

In opdracht van: Sandra Stuurman/Communicatieadviseur gemeenteraad
Uitvoering onderzoek: Josée Boormans, Afdeling JaBo/ Onderzoek en Statistiek

INHOUDSOPGAVE

	pagina
1. Achtergrond	
1.1 onderzoeksverantwoording	3
1.2 respons	3
1.3 opzet rapport	3
2. Informatievoorziening	4
2.1 maandag raadsdag	4
2.2 iBabs	4
2.3 bezoek aan een raads- en/of commissievergadering	5
2.4 interesse in besluitvormingstrajecten	5
2.5 nieuwsbronnen voor informatie	6
2.6 www.raadzoetermeer.nl	7
2.7 digitale nieuwsbrief	8
2.8 vergaderingen via de website	9
2.9 gast van de raad	10
3. Invloed en betrokkenheid	11
3.1 burgerinitiatief en spreekrecht	11
3.2 persoonlijk contact met een of meer Zoetermeerse raadsleden	11
3.3 uitspraken	13
Bijlage 1. Vragenlijst gemeenteraad	14
Bijlage 2. Tabellen	19
Bijlage 3. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	27
Bijlage 4. Bevolking, steekproef en respons	28

1

ACHTERGROND

1.1 **Onderzoeksverantwoording**

Eind september/begin oktober 2023 is de jaarlijkse stadspeiling gehouden. In dit onderzoek zijn er over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Ongeveer om de twee jaar worden er in de stadspeiling vragen over de gemeenteraad opgenomen.

1.2 **respons**

Voor de stadspeiling 2023 zijn drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt dat zij op dat moment niet in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen wonen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende vragenlijsten (A, B of C) voorgelegd. De vragen over de gemeenteraad waren in vragenlijst B te vinden.

Op de aanbiedingsbrief van het onderzoek stond een inlogcode en een QR-code vermeld die gebruikt kon worden om de enquête digitaal in te vullen. Na 1,5 week is er een herinneringsbrief gestuurd met een papieren vragenlijst aan al degenen die tot dan toe nog geen enquête hadden ingevuld (digitaal of op papier). Daarna is er nog een herinnering gestuurd.

De vragen over het onderwerp gemeenteraad zijn in voldoende mate beantwoord door 768 personen (547 respondenten vulden een digitale vragenlijst in en 221 respondenten een papieren vragenlijst). Dit is een respons van 19%.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

1.3 **opzet rapport**

In het volgende hoofdstuk staan de resultaten van het onderzoek.

Aan het einde van het rapport zijn vier bijlagen opgenomen. In de eerste bijlage staan de vragen van het deelonderwerp gemeenteraad. In bijlage twee staat een aantal tabellen die niet in het verslag zijn opgenomen. De derde bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage vier staan populatie, steekproef en respons naast elkaar.

2

INFORMATIEVOORZIENING

2.1 maandag raadsdag

Op maandag vinden de raads- en commissievergaderingen van de gemeente Zoetermeer plaats (maandag raadsdag). Meer dan een kwart van de respondenten (27%) was hier voor het onderzoek van op de hoogte.

In de volgende tabel staan ook de resultaten uit eerdere onderzoeken. Dit jaar zijn er relatief meer respondenten op de hoogte van maandag raadsdag dan in 2020. Maar nog steeds relatief minder dan in de drie onderzoeken daarvoor.

Tabel 2.1 Aantal en percentage respondenten dat al of niet op de hoogte was van maandag raadsdag in 2014, 2016, 2018, 2020 en 2023

Op de hoogte van maandag raadsdag?	2014		2016		2018		2020		2023	
	Aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
ja	335	27,5%	272	30,2%	339	31,1%	275	23,5%	203	26,5%
nee	881	72,5%	630	69,8%	751	68,9%	896	76,5%	564	73,5%
subtotaal	1216	100,0%	902	1000%	1090	100%	1171	100%	768	100%
geen antwoord	7		2		8				1	
Totaal	1223		904		1098				768	

2.2 iBabs

De agenda en stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies worden elke week gepubliceerd op de website van de gemeenteraad van Zoetermeer in het raadsinformatiesysteem iBabs.

Van de 750 respondenten die de vraag beantwoordden, zegt 82% geen agenda of stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies te bekijken. De meeste respondenten die de agenda en stukken wel eens bekijken doen dat na hierover in het Stadnieuws in het Streekblad gelezen te hebben (12%). Slechts 6% bekijkt uit zichzelf de agenda en stukken van deze vergaderingen.

De meeste respondenten die de agenda en de bijbehorende stukken niet bekeken, zeggen vooral daar geen interesse in te hebben, er niet van op de hoogte te zijn dat dit kon en er geen tijd voor te hebben. Zie tabel X1 in bijlage 2 voor een overzicht van alle antwoorden.

Tabel 2.2 Aantal en % respondenten dat wel eens de agenda en/of bijbehorende stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies bekijkt in het raadsinformatiesysteem iBabs.

**men mocht meer antwoorden invullen*

Bekijkt u de agenda en/of bijbehorende stukken wel eens in het raadsinformatiesysteem iBabs?	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
ja, na hierover in het Stadsnieuws in het Streekblad gelezen te hebben	86	11,5%
ja, via verwijzing op de Facebookpagina van de gemeenteraad	8	1,1%
ja, via verwijzing op het Twitteraccount (X) van de gemeenteraad	2	0,3%
ja, zelf zonder verwijzing	44	5,9%
nee, omdat: (zie bijlage 2 tabel X1)	618	82,4%
Totaal aantal respondenten: 750		
Geen antwoord: 18		

2.3 bezoek aan een raads- en/of commissievergadering

Aan alle respondenten is gevraagd of ze in de afgelopen twee jaar wel eens een raads- of commissievergadering van de gemeenteraad van Zoetermeer bezochten.

Van de 756 respondenten die de vraag invulden, bezocht 3% (25 respondenten) in deze periode wel eens een dergelijke vergadering en 97% niet.

Aan alle 731 respondenten, die nog geen raads- of commissievergadering bezochten, om wat voor reden dan ook, is gevraagd wat een reden zou kunnen zijn om deze wel te bezoeken.

Er zijn 65 respondenten die geen antwoord invulden. Van de overige 666 respondenten geeft 29% (215 respondenten) een mogelijke reden voor bezoek aan. Uit de antwoorden blijkt dat een mogelijke reden voor bezoek vaak gaat over iets wat de respondenten direct raakt of in hun buurt/omgeving speelt. Zie bijlage 2 tabel X2.

In totaal zegt 31% (227 respondenten) dat er **geen** enkele reden is om dergelijke vergaderingen te bezoeken. De overige 224 respondenten (31%) weten niet of er een reden zou zijn om naar een raads- of commissievergadering te gaan.

2.4 interesse in besluitvormingstrajecten

De raad wil inwoners betrekken bij besluitvormingstrajecten. Daar hoort bij dat de gemeenteraad de inwoners informeert over onderwerpen die besproken worden en dat men informatie over genomen besluiten kan krijgen. Bijvoorbeeld via internet, de krant en de digitale nieuwsbrief gemeenteraad.

Net als in de vorige vier onderzoeken (2014, 2016, 2018 en 2020) is gevraagd of men geïnteresseerd is in deze informatie. In 2023 blijkt 62% wel geïnteresseerd te zijn in deze informatie en 38% niet. Het percentage geïnteresseerden is hoger dan in de voorgaande vier onderzoeken zoals uit de volgende tabel valt af te lezen.

Tabel 2.3 Aantal en percentage respondenten dat al of niet geïnteresseerd is in informatie over onderwerpen die besproken worden en informatie over besluiten die genomen zijn in 2023 en ter vergelijking in 2014, 2016, 2018 en 2020

	2014		2016		2018		2020		2023	
	Aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal	Aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
Bent u geïnteresseerd in deze informatie?										
ja	659	55,4%	505	56,9%	609	56,4%	631	54,8%	462	61,7%
nee	530	44,6%	383	43,1%	470	43,6%	521	45,2%	287	38,3%
subtotaal	1189	100%	888	100%	1079	100%	1152	100%	749	100%
geen antwoord	34		16		19		19		19	
Totaal	1223		904		1098		1171		768	

In totaal vindt 12% van de respondenten dat de gemeenteraad hen voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen. Van de respondenten vindt 30% dat dit niet voldoende gebeurt. Het percentage respondenten dat van mening is dat de gemeenteraad hen voldoende informeert neemt af in de tijd zoals tabel 2.4 laat zien. Van 23% in 2014 tot 12% in 2023.

Tabel 2.4 Aantal en percentage respondenten dat al of niet van mening is dat de gemeenteraad hen voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten in 2023 en ter vergelijking 2014, 2016, 2018 en 2020

Vindt u dat de gemeenteraad u voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen?	2014		2016		2018		2020		2023	
	aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal	Aantal	In % van het totaal	Aantal	In % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
ja	273	22,9%	199	22,4%	218	20,2%	189	16,3%	93	12,4%
nee	227	19,0%	165	18,6%	212	19,6%	269	23,3%	227	30,3%
weet niet	693	58,1%	525	59,1%	650	60,2%	698	60,4%	431	57,4%
subtotaal	1193	100%	889	100%	1080	100%	1156	100%	751	100%
geen antwoord	30		15		18		15		17	
Totaal	1223		904		1098		1171		768	

Eén op de drie respondenten (33% - 248 respondenten) heeft zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten. De overige 67% deed dan niet.

2.5 nieuwsbronnen voor informatie

Aan alle respondenten is gevraagd via welke nieuwsbronnen ze in de twaalf maanden informatie vernomen hebben over wat er zoal in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt.

De meest geraadpleegde nieuwsbron blijkt het Streekblad te zijn (43% van de respondenten). Daarna zijn de belangrijkste nieuwsbronnen de pagina Stadsnieuws in het Streekblad (18%) en de website van de gemeente Zoetermeer (18%). Bijna één op de drie respondenten (32%) raadpleegde geen enkele nieuwsbron.

Tabel 2.5 Geraadpleegde nieuwsbron(nen) voor informatie uit raads- en commissievergaderingen in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek (n=741)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde nieuwsbron:	aantal keren genoemd	in % van het totaal aantal respondenten
- Streekblad	315	42,5%
- via publicaties op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad	134	18,1%
- website van de gemeente Zoetermeer	131	17,7%
- Algemeen Dagblad Zoetermeer	124	16,7%
- Omroep West	104	14,0%
- Facebookpagina van de gemeenteraad Zoetermeer	42	5,7%
- Zoetermeer Fm Radio	41	5,5%
- Zoetermeer Actief	40	5,4%
- digitale nieuwsbrief gemeenteraad	30	4,0%
- direct via een raadslid	27	3,6%
- Zoetermeers Dagblad	27	3,6%
- via een fractie	14	1,9%
- een andere lokale nieuwssite	11	1,5%
- Twitterberichten (X) van de gemeenteraad Zoetermeer	7	0,9%
- anders, nl... (zie bijlage 2 tabel X3)	43	5,8%
- geen enkele	234	31,6%

Totaal aantal respondenten dat een antwoord gaf: 741

2.6 raad.zoetermeer.nl

Binnen de website van de gemeente Zoetermeer is een aparte site van de gemeenteraad (raad.zoetermeer.nl). Naast het raadsinformatiesysteem iBabs kan men hier nog veel meer informatie van en over de gemeenteraad vinden.

Van de respondenten die de vraag invulden (740 respondenten) zegt 8% (61 respondenten) hier naar informatie van en over de gemeenteraad gezocht te hebben. De overige 92% deed dat niet. Van de 61 respondenten die hier naar informatie zochten, heeft 82% bij het laatste bezoek aan de site gevonden wat men zocht. De overige 18% vond de gezochte informatie niet.

Van de 11 respondenten die iets *niet* konden vinden, hebben er 6 aangegeven wat ze niet konden vinden.

Genoemde informatie die men niet kon vinden:

- *Drijvende tuinen in de Wetering de Leyens.*
- *Evenementenbeleid 2023.*
- *Kan me niet meer herinneren maar dit systeem is zeldzaam ongebruiksvriendelijk en traag.*
- *Omgevingsplannen.*
- *Wat er gebouwd wordt en wat er niet door gaat.*
- *Werkzaamheden in Meerzicht.*

2.7 digitale nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief van de raad is binnen de website van de gemeente Zoetermeer op een aparte site van de gemeenteraad te lezen. Daarnaast kan men zich aanmelden voor toezending van deze digitale nieuwsbrief waarin informatie over actuele onderwerpen van de gemeenteraad staat.

In totaal vindt 63% van de respondenten de digitale nieuwsbrief een geschikt medium voor weergave van actuele informatie over de gemeenteraad. Dat is relatief meer dan in de onderzoeken uit eerdere jaren.

Tabel 2.6 Aantal en percentage respondenten dat al of niet van mening is dat de digitale nieuwsbrief een geschikt medium is om actuele informatie over de gemeenteraad te geven in 2014, 2016, 2018, 2020 en 2023

Vindt u een digitale nieuwsbrief een geschikt medium om actuele informatie over de gemeenteraad te geven?	2014		2016		2018		2020		2023	
	aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal	Aantal	In % van het totaal	Aantal	In % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
ja	714	59,5%	521	59,5%	595	54,8%	683	60,1%	456	62,6%
nee	162	13,5%	105	12,0%	120	11,0%	116	10,2%	83	11,4%
weet niet	324	27,0%	250	28,5%	371	34,2%	338	29,7%	189	26,0%
subtotaal	1200	100,0%	876	100,0%	1086	100,0%	1137	100%	728	100%
geen antwoord	23		28		12		34		40	
Totaal	1223		904		1098		1171		768	

In totaal zou 42% van de respondenten die de vraag beantwoord hebben, de digitale nieuwsbrief willen ontvangen (309 respondenten). Achter het antwoord op deze vraag stond vermeld dat men zich voor de digitale nieuwsbrief moet aanmelden via de website. Het is interessant om na te gaan of het aantal aanmeldingen voor de digitale nieuwsbrief via de website ten tijde van de Stadspeiling of daarna is toegenomen.

Tabel 2.7 Aantal en percentage respondenten dat de digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad zou willen ontvangen in 2023

Zou u de digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad willen ontvangen?	aantal	in % van het totaal
ja (meld u dan aan via de website)	309	42,3%
ik ben al geabonneerd	24	3,3%
nee	398	54,4%
subtotaal	731	100,0%
geen antwoord	37	
Totaal	768	

2.8 vergaderingen via de website

Vergaderingen van de raadscommissies en gemeenteraad in de raadzaal kan men via de gemeentelijke website live meekijken en/of achteraf bekijken op een zelf te bepalen moment.

Van de respondenten was 22% (11% in 2014 en 2016, 14% in 2018 en 17% in 2020) ervan op de hoogte dat de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad al dan niet live via de gemeentelijke website te bekijken en/of te beluisteren zijn. De bekendheid hiervan is in de tijd toegenomen. Van 11% in 2014 tot 22% in 2023.

Tabel 2.8 Aantal en percentage respondenten dat er al of niet van op de hoogte was dat vergaderingen van de raadscommissies en gemeenteraad al dan niet live via de gemeentelijke website te bekijken en/of beluisteren zijn

Bekend?	2014		2016		2018		2020		2023	
	aantal	in % van het totaal	aantal	In % van het totaal	aantal	In % van het totaal	aantal	In % van het totaal	aantal	In % van het totaal
ja	136	11,2%	100	11,4%	155	14,2%	197	17,3%	160	22,0%
nee	1075	88,8%	776	88,6%	933	85,8%	941	82,7%	567	78,0%
subtotaal	1211	100,0%	876	100,0%	1088	100,0%	1138	100,0%	727	100,0%
geen antwoord	12		28		10		33		41	
Totaal	1223		904		1098		1171		768	

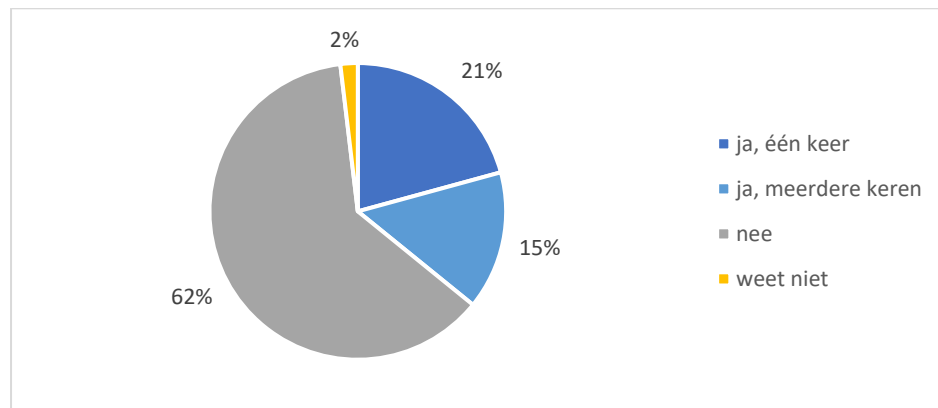
Alleen aan de 160 respondenten die op de hoogte waren van het bekijken en/of beluisteren van de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad is gevraagd of ze wel eens een vergadering via de website bekeken en/of beluisterden. Dat blijkt 62% niet en 36% wel één of meer keren gedaan te hebben.

Tabel 2.9 Aantal en percentage respondenten dat al of niet wel eens een vergadering via de website bekeek of beluisterde in 2024 en ter vergelijking in 2014, 2016, 2018 en 2020*

**In 2018 in gevraagd naar de periode mei tot het onderzoek*

Vergadering bekeken en/of beluisterd via de website?	2014		2016		2018		2020		2023	
	aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal	aantal	In % van het totaal	aantal	in % van het totaal
ja, één keer	35	25,9%	20	20,0%	16	10,3%	36	18,6%	33	20,8%
ja, meerdere keren	15	11,1%	14	14,0%	15	9,7%	21	10,8%	24	15,1%
nee	84	62,2%	65	65,0%	122	78,7%	135	69,6%	99	62,3%
weet niet	1	0,7%	1	1,0%	2	1,3%	2	1,0%	3	1,9%
subtotaal	135	100%	100	100%	155	100%	194	100%	159	100%
geen antwoord	1						3		1	
Totaal	136						197		160	

Grafiek 1. Percentage respondentent in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens een vergadering van de commissies en/of gemeenteraad via de website heeft bekeken en/of beluisterd (n=159)

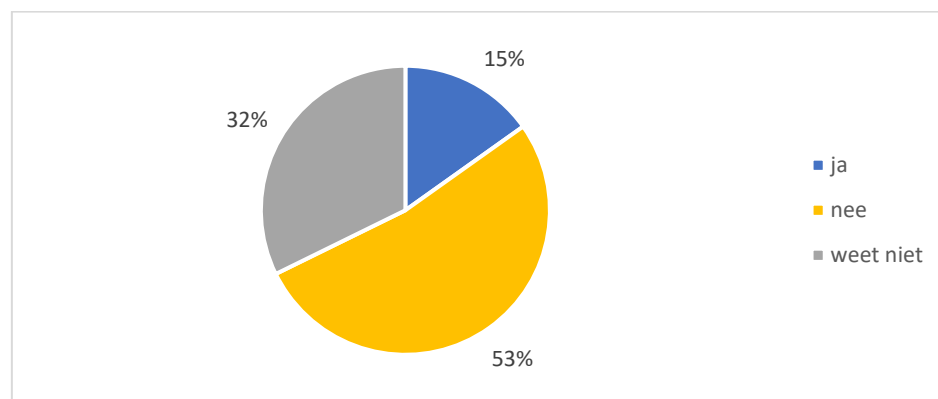
Aan alle respondentent die al of niet bekend waren met de live uitzendingen maar nog niet keken of luisterden en de vraag invulden (667 respondentent) zegt 9%, nu ze weten dat het mogelijk is om de uitzendingen live en/of achteraf te beluisteren via de gemeentelijke website, dit een keer te gaan doen. Iets meer dan de helft (51%) gaat dat misschien doen en 40% zegt niet te gaan kijken of luisteren.

2.9 gasten van de raad

De raad organiseert regelmatig een bijeenkomst voor 'gasten van de raad'. Deze vindt plaats voorafgaand aan een raadsvergadering. De gasten krijgen van raadsleden en de burgemeester informatie over de gemeenteraad en agenda van die avond en kunnen daarna de openbare raadsvergadering bijwonen. Van de 720 respondentent die de vraag beantwoordden, wist 7% dat de raad dit organiseert en 93% niet.

Van de respondentent zou 15% wel een keer 'gast van de raad' willen zijn. In totaal heeft 53% hier geen belangstelling voor en geeft 32% aan het niet te weten.

Grafiek 2. Percentage respondentent dat ook een keer 'gast van de raad' wil zijn (n=719)

Van de respondentent (n=717) zegt 39% dit een leuke manier te vinden om wat meer te weten te komen over hoe de raad werkt. Een kwart van hen (25%) vindt dit geen leuke manier en 37% heeft er geen mening over ('weet niet').

3

INVLOED EN BETROKKENHEID

3.1 burgerinitiatief en spreekrecht

De inwoners van Zoetermeer kunnen op verschillende manieren invloed uitoefenen op het beleid in Zoetermeer. Twee manieren om dit bijvoorbeeld op formele wijze te doen zijn het burgerinitiatief en het spreekrecht.

Het burgerinitiatief houdt in dat inwoners een voorstel of onderwerp op de agenda van de gemeenteraad kunnen plaatsen en in de vergadering kunnen meepraten over hun onderwerp.

Het spreekrecht houdt in dat inwoners, voordat een raadsvergadering of commissievergadering begint, vijf minuten kunnen spreken over een door hen aangemeld onderwerp.

Bij 45% van de respondenten was in 2023 wel en bij 55% van de respondenten niet bekend dat ze op deze manier(en) invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming. Deze percentages komen overeen met die uit de vier voorgaande onderzoeken.

Tabel 3.1 Aantal en percentage respondenten dat er van op de hoogte was dat men via het burgerinitiatief en het spreekrecht invloed kan uitoefenen op de politieke besluitvorming in 2023 en ter vergelijking 2011, 2014, 2016, 2018 en 2020

Op de hoogte?	2011		2014		2016		2018		2020		2023	
	Aantal	In %	Aantal	in %	Aantal	In %	Aantal	In %	Aantal	In %	Aantal	In %
ja	571	46,7%	562	46,8%	405	46,3%	497	45,8%	517	45,8%	318	44,6%
nee	652	53,3%	638	53,2%	470	53,7%	587	54,2%	613	54,3%	395	55,4%
subtotaal	1223	100%	1200	100%	875	100%	1084	100%	1130	100%	713	100%
geen antwoord	15		23		29		14		41		55	
Totaal	1238		1223		904		1098		1171		768	

3.2 persoonlijk contact met een of meer Zoetermeerse raadsleden

Als men een wens, idee of plan voor Zoetermeer heeft of een punt van zorg over een onderwerp, dan kan men hierover altijd de raadsleden benaderen.

In totaal had 6% (46 respondenten) (5% in 2020, 6% in 2018 en 5% in 2016) van de respondenten in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens persoonlijk contact met een of meer Zoetermeerse raadsleden. De overige 94% had in deze periode geen persoonlijk contact.

Aan alle 46 respondenten die persoonlijk contact hadden, is gevraagd hoe ze het raadslid waarmee ze de laatste keer contact hadden, hebben benaderd.

Uit de volgende tabel blijkt dat relatief de meeste respondenten het betreffende raadslid persoonlijk aanspraken tijdens een bijeenkomst. Daarnaast benaderden de meeste respondenten het betreffende raadslid via e-mail (29%).

Tabel 3.2

Wijze van benadering van het raadslid/raadsleden waarmee men de laatste keer contact had (n=42)

Wijze van benadering	Aantal	In % van het totaal
via de website van de gemeente	-	-
via de website van een politieke partij	1	2,2%
via sociale media	2	4,4%
via e-mail	13	28,9%
persoonlijk aangesproken, bijvoorbeeld tijdens een bijeenkomst	20	44,4%
gebeld	1	2,2%
anders	8	17,8%
subtotaal	45	100,0%
niet ingevuld	1	
Totaal	46	

Alleen aan de respondenten die via een website, sociale media, e-mail of op een andere wijze een raadslid benaderden (24 respondenten), is gevraagd of ze naar hun idee snel genoeg reactie kregen. In totaal kregen er 13 van hen naar eigen zeggen snel genoeg een reactie. Volgens acht respondenten duurde het te lang. Drie respondenten konden er nog niet over oordelen omdat ze pas kort voor het onderzoek contact hadden met een raadslid.

Van degenen die een oordeel over de reactie gaven (21 respondenten), is 67% tevreden over deze reactie en 33% niet.

Het gegeven antwoord mocht worden toegelicht. Dat hebben zeven respondenten gedaan.

- *Er zijn regels over bv. adoptiegroen die nergens op staan omdat situatie al bestaat voor de adoptie/uitlaatplaatsen die gewoon in woonwijken worden geplaatst zonder dat de bewoners op de hoogte worden gebracht met een brief aan de bewoners.*
- *Het ging over de energietoeslag. Zoetermeer hield zich aan de meest strenge regels terwijl ze de minder bedeelden willen helpen. Dat vind ik niet kunnen afwijzen op een paar euro.*
- *Het maakte weinig uit. Geen gevoel van invloed op de beslissing.*
- *Ik ben 73 jaar en gehuwd. Ik zie graag in de gemeente een ambtenaar die kan fungeren als een tussenpersoon bij woningruil, (een soort makelaar). Ik wil hierover graag een nadere persoonlijke ontmoeting met een raadslid over hebben.*
- *Niet meedenken. En veel wisselende mensen.*
- *Raadslid heeft probleem meteen neergelegd bij de persoon die erover gaat en zij heeft vervolgens snel afspraak gemaakt om in persoon langs te komen wat intussen is gebeurd. Er is nu nog contact.*
- *Vraag ging over overlast bomen, bij aankomst werd meteen duidelijk dat hetgeen vanuit de buurt gevraagd wordt niet gaat gebeuren omdat er een antibomenkapbeleid is. Er wordt niet naar bewoners geluisterd ook niet naar tegenvoorstel van bewoners.*

3.3 Uitspraken

Aan het einde van de vragenlijst is er een aantal uitspraken aan de respondenten voorgelegd waarbij ze moesten aangeven in hoeverre ze het daar mee eens waren.

In de volgende tabel staat een overzicht van de resultaten bij alle uitspraken.

De opvallendste resultaten zijn:

- 73% vindt het belangrijk dat de raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn;
- 49% is van mening dat ze gestemd hebben en het verder overlaten aan de gemeenteraad;
- 26% zegt zich een betrokken inwoner te voelen, 21% voelt zich dat niet;
- 34% zegt niet te weten bij wie ze terecht kunnen als ze een vraag willen stellen aan de gemeenteraad;
- 23% van de respondenten van mening dat ze, ook als ze dat echt willen de besluiten van de gemeenteraad niet kunnen beïnvloeden.

Tabel 3.3 Mening van de respondenten over een aantal uitspraken over het contact tussen de burger en de gemeenteraad

Uitspraak:	(helemaal) mee eens	niet eens/ niet oneens	(helemaal) mee oneens	geen mening	aantal
Ik vind het belangrijk dat de raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn	73,3%	11,8%	1,4%	13,5%	100,0% (n=697)
Raadsleden weten voldoende af van wat er leeft onder de Zoetermeerse bevolking	17,3%	31,4%	12,1%	39,3%	100,0% (n=695)
Je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen	12,4%	29,7%	7,1%	50,8%	100,0% (n=693)
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik een vraag wil stellen aan de gemeenteraad	16,1%	21,3%	33,5%	29,1%	100,0% (n=695)
Ik voel me vertegenwoordigd door de gemeenteraad	15,6%	32,3%	18,3%	33,9%	100,0% (n=694)
Als ik dat echt wil, kan ik besluiten van de gemeenteraad beïnvloeden	14,4%	27,5%	22,9%	35,3%	100,0% (n=695)
Ik heb gestemd en laat het verder aan de gemeenteraad over	48,7%	23,7%	8,0%	19,5%	100,0% (n=696)
Ik voel mij een betrokken inwoner	25,6%	36,4%	21,4%	16,7%	100,0% (n=696)

BIJLAGE 1 Vragenlijst gemeenteraad

GEMEENTERAAD

INFORMATIE

22. Op maandag vinden de raads- en commissievergaderingen van de gemeenteraad van Zoetermeer plaats ('maandag raadsdag').
- Wist u dit?**
1. ja
2. nee
23. De agenda en stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies worden elke week gepubliceerd op de website van de gemeenteraad van Zoetermeer in het raadsinformatiesysteem iBabs.
- Bekijkt u de agenda en/of bijbehorende stukken wel eens in het raadsinformatiesysteem iBabs?**
- meer antwoorden mogelijk -*
- ja, na hierover in het Stadsnieuws in het Streekblad gelezen te hebben
- ja, via verwijzing op de Facebookpagina van de gemeenteraad
- ja, via verwijzing op het Twitteraccount (tegenwoordig X) van de gemeenteraad
- ja, zelf zonder verwijzing
- nee, omdat:
-
24. **Heeft u in de afgelopen twee jaar wel eens een raads- of commissievergadering van de gemeenteraad van Zoetermeer bezocht?**
1. ja → ga naar vraag 26
2. nee
25. **Wat zou voor u een reden kunnen zijn om een raads- of commissievergadering te bezoeken?**
1. mogelijke reden:
-
2. weet niet
3. geen
26. De raad wil u betrekken bij besluitvormingstrajecten. Daar hoort bij dat de gemeenteraad u informeert over onderwerpen die besproken worden en dat u informatie over de genomen besluiten kunt verkrijgen. Bijvoorbeeld via internet, de krant en de digitale Nieuwsbrief gemeenteraad.
- Bent u geïnteresseerd in deze informatie?**
1. ja
2. nee

27. **Vindt u dat de gemeenteraad u voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen?**

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

28. **Heeft u zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten?**

- 1. ja
- 2. nee

29. **Via welke nieuwsbronnen heeft u in de afgelopen twaalf maanden informatie vernomen over wat er in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt?**

- meer antwoorden mogelijk -

- direct via een raadslid
- via een fractie
- digitale Nieuwsbrief gemeenteraad
- Twitterberichten (tegenwoordig X) van de gemeenteraad Zoetermeer
- Facebookpagina van de gemeenteraad Zoetermeer
- via de website van de gemeente
- via publicaties op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad
- Streekblad
- Algemeen Dagblad (Zoetermeer)
- Zoetermeer Actief
- Zoetermeers Dagblad
- Zoetermeer FM Radio
- Omroep West
- een andere lokale nieuwssite
- anders, namelijk:

- geen enkele

30. Binnen de website van de gemeente Zoetermeer is er een aparte site van de gemeenteraad (raad.zoetermeer.nl). Naast het raadsinformatiesysteem iBabs kunt u hier nog veel meer informatie van en over de gemeenteraad vinden.

Heeft u hier wel eens gezocht naar informatie over de gemeenteraad?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 33

31. **Heeft u bij uw laatste bezoek kunnen vinden wat u zocht?**

- 1. ja → ga naar vraag 33
- 2. nee

32. Welke informatie heeft u niet kunnen vinden?

33. U kunt binnen de website van de gemeente Zoetermeer op de aparte site van de gemeenteraad ook de digitale nieuwsbrief van de raad lezen. Daarnaast is het mogelijk u aan te melden voor toezending van deze digitale nieuwsbrief. In de digitale nieuwsbrief staat informatie over actuele onderwerpen van de gemeenteraad.

Vindt u een digitale nieuwsbrief een geschikt medium om actuele informatie over de gemeenteraad te geven?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

34. Zou u de digitale nieuwsbrief willen ontvangen?

- 1. ja (meld u dan aan via de website)
- 2. ik ben al geabonneerd
- 3. nee

35. Vergaderingen van de raadscommissies en gemeenteraad in de raadzaal kunt u via de gemeentelijke website live meekijken en/of achteraf bekijken op een zelf te bepalen moment.

Wist u dat u de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad al dan niet live via de gemeentelijke website kunt bekijken en/of beluisteren?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 37

36. Heeft u wel eens een vergadering via de website bekeken en/of beluisterd?

- 1. ja, één keer → ga naar vraag 38
- 2. ja, meerdere keren → ga naar vraag 38
- 3. nee
- 4. weet niet

37. Nu u weet dat het mogelijk is uitzendingen van de commissies of gemeenteraad live en/of achteraf te bekijken of te beluisteren via de gemeentelijke website, gaat u dit dan een keer doen?

- 1. ja
- 2. misschien
- 3. nee

38. De raad organiseert regelmatig een bijeenkomst voor 'gasten van de raad'. Deze vindt plaats voorafgaand aan een raadsvergadering. De gasten krijgen van raadsleden en de burgemeester informatie over de gemeenteraad en agenda van die avond en kunnen daarna de openbare raadsvergadering bijwonen.

Wist u dat de raad dit organiseert?

- 1. ja
- 2. nee

39. Zou u ook een keer 'gast van de raad' willen zijn?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

40. Vindt u dit een leuke manier om wat meer te weten te komen over hoe de raad werkt?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

INVLOED EN BETROKKENHEID

41. Als inwoner kunt u op verschillende manieren invloed uitoefenen op het beleid in Zoetermeer. Twee manieren om dit bijvoorbeeld op formele wijze te doen, zijn het burgerinitiatief en het spreekrecht.

Het burgerinitiatief houdt in dat u een voorstel of onderwerp op de agenda van de gemeenteraad kunt plaatsen en in de vergadering kunt meepraten over uw onderwerp.

Het spreekrecht houdt in dat u, voordat een raadsvergadering of commissievergadering begint, vijf minuten kunt spreken over een door u aangemeld onderwerp.

Wist u dat u op deze manier(en) invloed kunt uitoefenen op de politieke besluitvorming?

- 1. ja
- 2. nee

42. Als u een wens, idee of plan voor Zoetermeer heeft of een punt van zorg over een onderwerp, dan kunt u hierover altijd raadsleden benaderen.

Heeft u de afgelopen twaalf maanden wel eens persoonlijk contact gezocht met één of meer Zoetermeerse raadsleden?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 46

43. Hoe heeft u dit raadslid / deze raadsleden benaderd?

LET OP: heeft u meer dan eenmaal contact gezocht met een raadslid?
Geef dan antwoord over de laatste keer dat u contact zocht.

- 1. via de website van de gemeenteraad
- 2. via de website van een politieke partij
- 3. via sociale media
- 4. via e-mail
- 5. persoonlijk aangesproken, bijvoorbeeld tijdens een bijeenkomst → ga naar vraag 46
- 6. gebeld → ga naar vraag 46
- 7. anders

44. Vindt u dat u snel genoeg een reactie kreeg?

- 1. ja
- 2. nee, dat duurde mij te lang
- 3. nee, ik heb nog geen reactie gehad → ga naar vraag 46
- 4. niet van toepassing: ik heb nog maar kortgeleden contact gezocht → ga naar vraag 46

45 a. Bent u tevreden over deze reactie?

1. ja
 2. nee

b. Uw eventuele toelichting:

46. Wilt u hieronder bij iedere uitspraak aangeven in hoeverre u het daarmee eens bent?

	1 helemaal mee eens	2 mee eens	3 niet eens/ niet oneens	4 mee oneens	5 helemaal mee oneens	6 geen mening
- Ik vind het belangrijk dat raadsleden direct aanspreekbaar en/of benaderbaar zijn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Raadsleden weten voldoende af van wat er leeft onder de Zoetermeerse inwoners.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik weet bij wie ik terecht kan als ik een vraag wil stellen aan de gemeenteraad.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik voel me vertegenwoordigd door de gemeenteraad.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Als ik dat echt wil, kan ik besluiten van de gemeenteraad beïnvloeden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik heb gestemd en laat het verder aan de gemeenteraad over.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik voel mij een betrokken inwoner.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

BIJLAGE 2. TABELLEN

Tabel X1. Genoemde reden om de agenda en stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies die elke week gepubliceerd worden op de website van de gemeente Zoetermeer in het raadsinformatiesysteem iBabs niet te lezen.

Lees ze niet, omdat:	Aantal keren genoemd:
• Als ik erop gewezen zou worden via sociale media wel.	1
• Andere bezigheden.	1
• Ik ben 90 jaar, geen internet.	1
• Ben ik niet mee bekend. Is er ook een samenvatting beschikbaar? Kan je hier - als een soort nieuwsbrief- voor opgeven?	1
• De informatie in het Streekblad tot nu toe heeft voldaan, gelet op de onderwerpen.	1
• Denk er niet aan.	1
• Die informatie en besluiten ook in het Streekblad staan.	1
• Dit niet wist / geen idee van had.	128
• Dit voor mij (en de meeste mensen) de ver-van-mijn-bed show is.	1
• Geen behoefte aan.	3
• Geen computer etc. digibeet.	1
• Weinig/ Geen interesse / interesseert me niet	76
• Geen interesse en geen tijd.	3
• Geen interesse en info vanuit familie.	1
• Geen interesse in verleden.	1
• Geen tijd /druk leven.	18
• Geen tijd, te weinig interesse, wordt vaak om de hete brei heen gepraat. Weinig concreet.	1
• Geen toegevoegde waarde.	1
• Geen weet van de onderwerpen.	2
• Geen zin in.	2
• Geen zin in en tijd voor en te moeilijk te vinden.	1
• Het lijkt alsof men toch gewoon doet wat wil en vind veel zaken geldverspilling.	1
• Het meeste is voor mij irrelevant, en is het dat wel dan komt het meestal niet verder dan bla-bla-bla, en drijft de gemeente gewoon haar zin door.	1
• Het mijn interesse niet wekt en ik niet wist dat het bestond.	1
• Het niet bekend is waar ik de info kan vinden.	1
• Het nog nooit over iets ging wat mij persoonlijk betrof.	1
• Het verandert niets. Bureaucratie blijft.	1
• Het zonder mij ook wel doorgaat.	1
• Ik (nog) geen aanleiding en interesse had.	1
• Ik al een fulltimebaan heb, en niet ook nog eens als vrijwilliger de gemeenteraad moet controleren of zij hun werk wel goed doen.	1
• Ik al genoeg te leren heb op kerkelijk gebied.	1
• Ik als ik thuiskom van een 10uurse werkdag 7 dagen in de week, omdat mijn huur zo hoog is, heb ik geen puf meer om dat soort dingen te bekijken	1
• Ik andere dingen te doen heb.	1
• Ik betere dingen met mijn tijd te doen heb.	1
• Ik daar niet over nadenk om dat te lezen.	1
• Ik dit niet wist en het Streekblad niet vaak krijg.	1
• Ik dit niet wist. Ik ben zelf te druk met gezin.	1
• Ik een beperking heb.	1
• Ik er geen idee van had. Ik zal me erin verdiepen.	1
• Ik er niet van wist en het me niet erg interesseert.	1
• Ik geen idee heb wat er besproken wordt en hoe ik daar eventueel invloed op heb (behalve met stemmen)	1
• Ik geen politiek volg.	1
• Ik heb er nog nooit van gehoord, maar ik zie de plannen meestal wel via Nieuwssites	1
• Ik heb geen invloed.	1

• Ik (het belangrijkste in) het Streekblad lees.	6
• Ik het gevoel heb dat er te weinig inspraak/interactie is vanuit de bevolking middels een referendum o.i.d..	1
• Ik het stadsnieuws in het streekblad lees.	1
• Ik het wel goed vind. Geen klachten over de gemeente.	1
• Ik hier niet bij stil sta.	1
• Ik ken iBabs niet / nog nooit van iBabs gehoord	8
• Ik me hier eigenlijk niet bewust van ben	1
• Ik mij hier niet in verdiep maar wel bereid ben dat te gaan doen.	1
• Ik mij hier niet mee bezig houd.	1
• Ik mij kennelijk tot nu toe op geen enkele manier getriggerd voel.	1
• Ik mij niet bezig hou met deze vergaderingen.	1
• Ik niet weet waar ik het kan vinden	2
• Ik niet zo goed politiek weet.	1
• Ik pas net in Zoetermeer woon.	2
• Ik snap het niet.	1
• Ik versta het Nederlands niet goed.	1
• Ik vind de info in de media wel voldoende.	1
• Ik vind het niet altijd relevant voor mijzelf.	1
• Ik weet het niet.	1
• Ik weet niet waarom ik die informatie moet hebben.	1
• Ik wist het niet, maar ik had ook geen tijd in de afgelopen paar jaren.	1
• Ik wist niet eens dat dit er was, Wat zou de toegevoegde waarde zijn gezien ik er geen invulling aan kan geven?	1
• Ik wist niet waar.	1
• Ik zie vanzelf wel of een bepaalde beslissing impact op mij heeft.	1
• Ikzelf er niet echt nog in verdiept hebt.	1
• In onze democratie kiezen we onze vertegenwoordigers en daar vertrouw ik op.	1
• Als het om WERKELIJK ingrijpende zaken handelt, ik dat op andere wijze verneem.	1
• Info via lokale krant.	1
• Lees het wel in de wekelijkse krant van Zoetermeer.	1
• Lees hoofdzaken in streekblad.	1
• Maak er geen tijd voor.	1
• Meestal niet, ik denk er niet altijd aan.	1
• Moet zelf actief op zoek naar de info.	1
• Niet altijd interessant.	1
• Niet gekeken.	1
• Niet van op de hoogte, geen interesse.	1
• Nog geen aanleiding gehad.	1
• Nog niet nodig gehad. Streekblad zou dan wel de trigger zijn.	1
• Omdat ik dit niet volg..	1
• Omdat ik dit niet wist, en nu zit ik even te zoeken en dat is niet echt handig. Ook niet voor een ambtenaar als ik.	1
• Omdat ik het niet volg.	1
• Omdat ik niet wist dat dat bestond.	1
• Omdat ik niet wist waar dit te vinden is.	1
• Onbekend dat die optie er was en wat kan ik er mee.	1
• Onbekend mee. Vanaf nu misschien wel.	1
• Politiek neutraal.	1
• Slecht vindbaar. Graag communiceren via sociale media dat ze geüpload zijn.	1
• Te druk ben met andere dingen.	1
• Te weinig interesse en te druk leven.	1
• Via de mail wordt geïnformeerd en daaruit verder doorklik.	1
• Volg de Zoetermeerse politiek niet.	2
• Volgt de landelijke politiek, vanwege de politieke partijen die Zoetermeer 'besturen' geen interesse.	1
• Waarom?	1
• Wegens leeftijd.	1
• Wist er niet van en weer niet of t relevant voor me is.	1

- Wist het niet/ niet interessant. 1
- Zie mijn eerdere opmerking over digitaal zakendoen. Het publiceren van stukken of agenda's is echt een achterhaald concept. Het is veel effectiever om over de onderwerpen (met betrokken burgers en bedrijven) content te maken en die via verschillende platforms online te zetten. 1
- Zou niet weten wat ik er mee moet. 1

Tabel X2. Genoemde reden om wel een raads- of commissievergadering te bezoeken:

Genoemde reden:	Aantal keren genoemd
• 's Avonds is het moeilijker vaak anders wel.	1
• Aanbieden huisvuil, gescheiden zwerfafval.	1
• Afhankelijk van het onderwerp en de wijk.	1
• Agendapunt dat ik belangrijk vind.	1
• Agendapunt dat mij aangaat.	1
• Als bv rijksweg door je wijk gelegd zou worden.	1
• Als daar iets belangrijks besproken wordt.	1
• Als dat mij zou interesseren.	1
• Als de gemeente daadwerkelijk iets doet.	1
• Als een of andere idiote wethouder een gek idee heeft om een wijk te gaan bouwen die niet haalbaar is.	1
• Als er bijvoorbeeld een raadsvoorstel behandeld wordt die mijn belangen of interesses raken.	1
• Als er directe gevolgen zijn voor de straat.	1
• Als er een agenda punt staat wat invloed zou hebben op eigen woonplezier.	1
• Als er een onderwerp aan de orde komt van wezenlijk belang.	1
• Als er een onderwerp is wat mij direct raakt en waar ik invloed op zou willen hebben.	1
• Als er een onderwerp m.b.t. mijn wijk op de agenda staat.	1
• Als er een onderwerp ter sprake komt dat mijn interesse heeft.	1
• Als er een voor ons belangrijk onderwerp aan bod komt.	1
• Als er iets aan de orde is waar ik grote persoonlijke betrokkenheid bij heb.	1
• Als er iets aan de orde komt dat mij raakt of waar ik direct belang bij heb.	1
• Als er iets besproken wordt dat direct persoonlijke invloed heeft.	1
• Als er iets besproken wordt wat gevolgen heeft voor mijzelf.	1
• Als er iets in mijn directe belevingswereld speelt.	1
• Als er iets ingrijpends met mijn wijk zou worden besproken.	1
• Als er iets op de agenda staat dat mij persoonlijk aan gaat.	1
• Als er iets op de agenda staat wat direct belangrijk is voor mij.	1
• Als er iets speelt wat op mij of mijn gezin of mijn directe leefomgeving betrekking heeft.	1
• Als er wordt gesproken over muziek en festivals in de stad.	1
• Als er zaken aan bod komen die mijn directe woonomgeving betreffen.	1
• Als er zaken worden besproken die mijn wijk aangaan.	1
• Als het een belangrijk onderwerp is dat (direct) impact op nee omgeving heeft.	1
• Als het iets betreft over mijn woonwijk.	1
• Als het mij wat kan bieden.	1
• Als het mijn belangen betreft.	1
• Als het mijn directe woonomgeving betreft.	1
• Als het onderwerp mij aangaat.	1
• Als het over iets gaat wat mij aanspreekt.	1
• Als het over iets gaat wat voor mij belangrijk is.	1
• Als het over mijn eigen woonomgeving gaat.	1
• Als iets mij of mijn woonomgeving direct gaat beïnvloeden.	1
• Als iets op de agenda staat wat mij persoonlijk raakt.	1
• Als ik belang heb bij het onderwerp.	1
• Als ik ervan overtuigd ben dat het impact heeft. En dat daarnaast mijn aanwezigheid ook impact heeft.	1
• Als ik het ergens mee oneens ben. Zoals met afval.	1
• Als ik het ergens niet mee eens ben. Ter verduidelijking van alle standpunten en achtergronden.	1

• Als ik het idee heb dat het nut heeft.	1
• Als ik het met een bepaalde voorgenomen beslissing absoluut niet eens ben en er nog wat aan kan doen.	1
• Als ik informatie daarover kreeg.	1
• Als ik invloed op een onderwerp zou willen uitoefenen.	1
• Als ik ook maar enige invloed uit zou kunnen oefenen.	1
• Als ik zelf moet inspreken.	1
• Als je een punt hebt die behandeld zou worden.	1
• Als klachten serieus genomen worden.	1
• Als onderwerp direct invloed heeft op mijn omgeving of leven.	1
• Anders krijg ik papierverspilling.	1
• Bebouwing van iets wat ik het niet mee eens ben.	1
• Behandeling stuk dat direct van invloed heeft op eigen situatie.	1
• Belang onderwerp voor mij of Zoetermeer.	1
• Belangrijk onderwerp.	1
• Belangrijk onderwerp m.b.t. Oosterheem.	1
• Belangrijk/ interessant onderwerp voor mij persoonlijk.	1
• Besluiten die omgeving aantasten.	1
• Besluiten voor mijn sportvereniging.	1
• Besluitvorming over iets in mijn directe omgeving of wat mijn dagelijks leven zou raken.	1
• Besprekingen die een directe invloed zouden hebben op mijn bestaan.	1
• Bestemmingsplannen, huisvestingsvisie senioren	1
• Betrokken bij mijn wijk.	1
• Betrokken zijn.	1
• Betrokkenheid bij onderwerp of algemene politieke belangstelling.	1
• Betrokkenheid onderwerp.	1
• Bij rigoureuze veranderingen in mijn leefomgeving.	1
• Bijvoorbeeld verdere aantasting van het openbaar groen.	1
• Bouwen in de buurt.	1
• Bouwplannen.	1
• Bouwplannen in de wijk.	1
• Bouwplannen rond de Sniep en asielzoekers.	1
• Burgerparticipatie.	1
• Buurtproblemen.	1
• Culturele ontwikkelingen.	1
• Daadwerkelijk inspraak kunnen hebben.	1
• Direct affection with my household.	1
• Direct belang bij een onderwerp.	1
• Direct belang persoonlijk.	1
• Direct gevolg van besluit voor grote verandering in mijn directe woonomgeving.	1
• Een bestemmingsplan herziening.	1
• Een onderwerp dat mij persoonlijk aangaat.	1
• Een probleem in mijn straat of buurt.	1
• Een toekomstplan van de wijk, herinrichting van het stadscentrum, nieuwe bestemming van bestaande gebouwen,	1
• Eerst maar eens bestuur van een ander kleur.	1
• Eigen belang.	1
• Geen dubbele agenda's van de raads- c.q. commissieleden, geen op de persoon gespeelde debatten, geen invloed van lobbyisten, etc.	1
• Geen idee wanneer dit is, waar het over gaat en gevoel dat we toch geen inspraak hebben.	1
• Geen, maar hoofdzakelijk omdat ik daar geen tijd voor heb.	1
• Gemeenteplannen tegen zien te houden / informatie inwinnen>	1
• Grote veranderplannen binnen mijn wijk.	1
• Grote veranderingen in de gemeente of in mijn buurt.	1
• Het belang van een bepaald onderwerp.	1
• Het gevoel dat het een verschil kan maken.	1
• Hoe het verder moet met Zoetermeer en wat de doelen zijn.	1

• Huisafval.	1
• Huisvesting en zorg ouderen.	1
• Huisvesting, duurzaamheid huurwoningen in de stad, nieuwe wijk Entree status en met name wat de gemeente van plan is te gaan aan de komende nog extra drukte rondom verkeer. Er is nu al veel herrie.	1
• I.v.m. dat ik werkzaam ben bij de gemeente Zoetermeer.	1
• Iets belangrijks wat in mijn straat/buurt speelt.	1
• Iets wat direct invloed heeft op mijn leefomgeving wordt besproken.	1
• Iets wat direct invloed heeft op mijn lokale buurt.	1
• Iets wat in wijk speelt (directe betrokkenheid)	2
• Ik vind dat politici en ambtenaren totaal oninteressant. Ze zijn er niet voor de burgers.	1
• Ik vind dit een rare vraag.	1
• Ik weet niet van het bestaan, het nut en mijn vrije tijd is schaars.	1
• Ik zou graag zien als deze gewoon via de lokale zender integraal wordt uitgezonden.	1
• Impact op de wijk.	1
• Impact op eigen woonsituatie of woonplezier in Zoetermeer.	1
• Impact op leefomgeving.	1
• Impactvolle beslissing voor mijn leven.	1
• Inbreng over meldingen uit de wijk.	1
• Inbreuk op persoonlijke belangen/ (onroerende) goederen.	1
• Als er dingen besproken worden die mijn wijk of mij persoonlijk aangaan.	1
• Als er een vraagstuk in mijn wijk/buurt speelt.	1
• Als er iets op de agenda staat, wat mijn aandacht heeft.	1
• Als het zaken zijn over mijn woonwijk Oosterheem.	1
• Als voor mij van toepassing.	1
• Informatie op over verschillende belangrijke zaken.	1
• Ingrijpende beslissingen over de openbare ruimte of energievoorziening.	1
• Inspraak optie.	1
• Inspraak van de bewoners.	1
• Interesse algemeen.	1
• Interesse in een ontwerp. Iets dat je raakt, in jouw omgeving is.	1
• Interesse in een specifiek onderwerp.	1
• Interesse om uiteindelijk bij te kunnen dragen aan onze stad.	1
• Interesse vanuit mijn werk.	1
• Interesse, weten waar positieve partijen voor staan en wat er speelt.	1
• Inzage, inspraak.	1
• Islamitisch onderwijs, Master bouw.	1
• Keer zien hoe het is.	1
• Leefbaarheid eigen wijk.	1
• Lokaal bestuur en meedenken.	1
• Meedenken.	1
• Meer bekendheid onderwerpen.	1
• Meer inspraak.	1
• Meer laadpalen in Oosterheem.	1
• Meer te doen voor de jeugd en het uitgaansleven.	1
• Meet vrije tijd te hebben.	1
• Megalomane plannen van de gemeente zoals die idiote Woonmall. Toen wel bij hoorzitting etc. geweest.	1
• Mijn stem laten horen.	1
• Misschien als er heel iets zou gebeuren (zoals bv. toen met afvalbakken).	1
• Nieuwbouw.	1
• Nieuwbouw voor mijn deur.	1
• Nieuwe plannen rondom winkelcentrum Meerzicht.	1
• Nieuwe woningbouw voor starters.	1
• Nieuwe woonvoorzieningen voor ouderen.	1
• Nieuwsgierigheid.	1

- Nog geen aanleiding gehad. Inmiddels ben ik aangesloten bij jongseniorenztm/wonen en zal regelmatig een vergadering bezoeken als daar het onderwerp wonen is geagendeerd. 1
- Om erachter te komen of er ook met wijsheid bestuurd wordt en/of men echt bewogen is met het welzijn van alle ingezetenen. 1
- Om iets in te brengen verbinding, over natuur, over liefde, over voelen, over rechten van de mens. 1
- Om meer betrokken te zijn in de toekomstvisie van Zoetermeer. 1
- Om ze te helpen bij het nemen van de juiste beslissingen. Ik zou graag 1x als adviseur willen optreden. 1
- Omdat ik voor mijn werk dit ook doe. 1
- Omgevingsplannen. 1
- Omstreden beslissingen. 1
- Onbekendheid. 1
- Onderwerp dat belangrijk is voor de wijk waarin ik woon. 1
- Onderwerp dat ik belangrijk vind. 1
- Onderwerp dat me bijzonder interesseert. 1
- Onderwerp dat mij interesseert wordt besproken. 1
- Onderwerp dat mij persoonlijk raakt. 1
- Onderwerp dat mij treft. 1
- Onderwerp dat belangrijk voor mij is. Die mijn directe woonomgeving aangaat. 1
- Onderwerp groen, of mijn wijk, of de gez. Zorg. 1
- Onderwerp is voor mij persoonlijk interessant. 1
- Onderwerp over groen en onderhoud groen. 1
- Onderwerp waar mijn interesse of raakvlak ligt. 1
- Onderwerp waarbij ik me betrokken zou voelen. 1
- Onderwerp wat speelt in de buurt. 1
- Onderwerpen besproken die mij persoonlijk zullen beïnvloeden. 1
- Onderwerpen die ik belangrijk vind. 1
- Onderwerpen die mij aangaan en aanspreken. 1
- Onderwerpen van belang. 1
- Onderwerpen waar ik misschien erg in geïnvesteerd ben 1
- Ontgroening. 1
- Ontwikkeling laadpalen, watermanagement gemeente, energiebeleid. 1
- Ontwikkelingen in de eigen wijk. 1
- Parkeerplaatsen en vooral Handhaving. 1
- Persoonlijk belang. 2
- Persoonlijk betrokken zijn bij het onderwerp, met inachtneming van hoe de burger NIET wordt gehoord. 1
- Persoonlijke betrokkenheid bij een onderwerp en/of de mogelijkheid dat ik iets in te brengen heb. 1
- Plannen of vergunningen in mijn direct omgeving. 1
- Plannen tijdelijke woningen in de wijk. 1
- Plannen voor de buurt. 1
- Plannen waar ik het niet mee eens zou zijn. 1
- Proactieve workshops, ideeën uitwisselen om Zoetermeer te beteren, burger en politiek dichter bij elkaar te brengen 1
- Relevant onderwerp. 1
- Relevant onderwerp op de agenda. 1
- Relevante onderwerpen en doorhebben dat er een vergadering is. 1
- Relevante ontwikkelingen woonomgeving. 1
- Uit interesse om te kijken waar ik in mee kan/mag denken. 1
- Uitbreiding woningen, (jeugd) zorg. 1
- Up to date blijven. 1
- Vanwege de slechte communicatie en het handelen van de WMO. 1
- Vanwege tijdelijke woning op de {niet goed leesbaar}. 1
- Veranderingen in de ruimtelijke ordening in mijn wijk. 1
- Veranderingen in de wijk. 2
- Veranderingen in mijn eigen wijk (omgeving). 1
- Verbetering van de stad, meedenken. 1
- Verbetering van de stad en deelnemen aan de richting en uitvoering hiervan. 1

• Verbeteringen, wijk Meerzicht.	1
• Verkeersveiligheid.	2
• Verkeersveiligheid in de buurt.	1
• Vind het niet interessant.	1
• Voor informatie.	1
• Voor studie criminologie.	1
• Voor werk of onderwerpen die mijn werkveld betrekken.	1
• Voorgenomen wijzigingen bestemmingsplan.	1
• Vragen kunnen stellen over beleidszaken.	1
• Wanneer de gemeente iets weg wil halen waar ik regelmatig gebruik van maak.	1
• Wanneer er een thema, wat mij aanspreekt op de agenda staat.	1
• Wanneer er iets in mijn persoonlijke leefomgeving kan gaan veranderen, waar ik het absoluut niet mee eens ben.	1
• Wanneer er iets speelt wat mij rechtstreeks aangaat.	1
• Wanneer het e.e.a. directe betrekking heeft (ook voor mijn omgeving, wijk etc.)	1
• Wanneer het om directe omgeving gaat.	1
• Wanneer het onderwerp voor mij voldoende relevant is.	1
• Wanneer iets persoonlijk wordt.	1
• Wanneer onderwerpen worden behandeld die mij persoonlijk aangaan.	1
• Wat politieke partijen inbrengen en op de hoogte blijven.	1
• Waterkwaliteit Zoetermeerse plas.	1
• Welke stroken met belang van wijk of persoon.	1
• Werk of grote wijzigingen in wijk.	1
• Werk gerelateerd of iets over mijn wijk.	1
• Wijziging van het bestemmingsplan Seghwaert.	1
• Wist niet dat je mocht komen.	1
• Zaken die mij persoonlijk aangaan vooral op het gebied van wonen.	1
• Zaken die spelen in onze wijk.	1
• Zaken die wijk Meerzicht aangaan.	1
• Zaken, die de woonomgeving aangaan.	1
• Zelf baat bij hebben; bijvoorbeeld wanneer t betrekking heeft op mijn directe woonomgeving.	1

Tabel X3. Geraadpleegde nieuwsbron(nen) voor informatie uit raads- en commissievergaderingen in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek, anders namelijk:

Geraadpleegde andere nieuwsbron, namelijk:	Aantal keren genoemd
• Als ik een brief van de gemeente in de brievenbus ontvang.	1
• Buren.	4
• Buurtapp.	1
• Buurtbewoners.	1
• Collega Vve bestuurders.	1
• Door zelf actief te zoeken.	1
• Een brief van de gemeente.	1
• Facebook van een raadslid.	1
• Familie / ouders.	2
• Google.	2
• Horen zeggen.	1
• IBabs.	1
• Ik ben me er niet van bewust.	1
• In de buurt van Zoetermeer Facebook.	1
• In werk gerelateerde omgeving.	1
• Indebuurt.nl.	1
• JongSeniorenZTM.	1
• Landelijk nieuws.	1
• Niets is mij opgevallen, aandacht getrokken.	1

• Nieuwsbrief van een politieke partij	1
• NOS, Google.	1
• OmgevingsAlert app is een drama. Een hypotheek afsluiten is eenvoudiger.	1
• OmgevingsAlert-app.	1
• Rotary.	1
• Sociale media.	1
• Van anderen gehoord.	3
• Van mijn begeleiders.	1
• Via bekenden.	1
• Via de VvE.	1
• Via een buurtactie.	1
• Via een uitnodiging om een informatieavond te bezoeken over Palenstein.	1
• Via mijn omgeving.	1
• Via mijn werk.	1
• Via post/brieven.	1
• Via vrienden, kennissen.	1
• Via wijkvereniging.	1
• Weet ik niet meer, ging over bouwvergunning die afgegeven was. Ik heb een NEE NEE sticker en ontvang daardoor geen Streekblad.	1

BIJLAGE 3. BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 768 respondenten uit de stadspeiling 2023 die vragen hebben ingevuld over de gemeenteraad. Over de ‘werkelijkheid’, dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeer 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal ‘betrouwbaarheid’ genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 768 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 26,8% en de 33,2%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 46,4 en 73,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
768	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5

BIJLAGE 4. POPULATIE, STEEKPROEF EN RESPONS

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekprofeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht.

Geslacht en leeftijd, in % van:

-de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2023);

-de personen in de steekproef (per 1-9-2023);

-de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 t/m 34 jr.	11,7%	24,0%	13,0%
Vrouw 18 t/m 34 jr.	11,6%	22,4%	11,3%
Anders 18 t/m 34 jr.	0,0%	0,0%	0,4%
Man 35 t/m 49 jr.	11,6%	11,3%	9,0%
Vrouw 35 t/m 49 jr.	12,2%	13,5%	15,9%
Anders 35 t/m 49 jr.	0,0%	0,0%	0,4%
Man 50 t/m 59 jr.	8,0%	6,6%	8,2%
Vrouw 50 t/m 59 jr.	8,7%	6,7%	7,7%
Anders, 50 t/m 59 jr.	0,0%	0,0%	0,3%
Man 60 t/m 74	11,6%	5,6%	11,6%
Vrouw 60 t/m 74	12,6%	5,6%	11,5%
Anders, 60 t/m 74 jr.	0,0%	0,0%	0,3%
Man 75 jr. en ouder	5,3%	1,8%	5,1%
Vrouw 75 jr. en ouder	6,6%	2,5%	5,5%
Anders, 75 jr., en ouder	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	101.156	4.000	768